

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/411/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214713
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712214713.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grosslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 10C/241/2012-54 zo dňa 10. júna 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil prebiehajúce konanie a vec postúpil Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Zároveň rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, keď konštatoval, že navrhovateľka nepreukázala uplatnenie nároku na príslušnom orgáne (nedoložila žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, a preto súd nevedel vyhodnotiť, či nárok uplatňovaný v konaní pred Ministerstvom spravodlivosti SR a uplatnení v konaní pred súdom je totožný a vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností). Išlo o tzv. delenú právomoc (ust. § 8 O.s.p.) a súd nemal preukázanú základnú procesnú podmienku konania a nemal právomoc rozhodovať o nároku navrhovateľky. Nedostatok právomoci založil taký nedostatok, pre ktorý nemohol v konaní pokračovať (§ 104 ods. 1 O.s.p.).

Proti uzneseniu podala odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote navrhovateľka. Žiadala napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie dôvodiac tým, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Prvostupňový súd bez zistenia rozhodujúcich skutočností dospel k záveru, že žiadosť o predbežné prerokovanie v konkrétnej veci nebola podaná, a to napriek tomu, že v priebehu konania predložila dôkaz preukazujúci danú skutočnosť a označila ďalší dôkaz, ktorý danú skutočnosť potvrdzuje. K danému záveru súd nedospel s určitosťou, ale len na základe pochybnosti, ktorú si zároveň sám založil. V ďalšom poukázala na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V tejto súvislosti upozornila i na právny názor vyslovený Krajským súdom v Trnave, najskôr v rozhodnutí sp. zn. 11NcC/46/2012 zo dňa 17. 10. 2012, kde v právne a skutkovo zhodnej veci vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Dunajská Streda a prikázal vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. Ďalej zdôraznila, že nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesov, nemala možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sama nemala možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ako vyplýva zo súdneho spisu navrhovateľka sa domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá jej mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Zmyslom predbežného prejednávania nároku je využitie zákonných možností na to, aby k náprave narušených vzťahov došlo jednaním medzi poškodenými a orgánmi oprávnenými konať za štát a aby sa v týchto prípadoch pokiaľ možno predišlo súdному konaniu.

Poškodený sa obracia na súd až vtedy, ak predbežné prerokovanie nároku nevedlo k uspokojeniu nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je zákonom stanovená podmienka preto musí byť splnená, aby tento nárok mohol byť prejednaný v občianskom súdnom konaní.

Otázka predbežného prerokovania nároku na náhradu škody je upravená v už spomínanom zákone č. 514/2003 Z. z.. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Podľa § 16 ods. 1, 2 citovaného zákona zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Príslušný orgán neprihliada na žiadosť, ak žiadosť nemá náležitosti podľa odseku 1 a poškodený na výzvu príslušného orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky žiadosti; tým nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa za splnenia podmienok podľa tohto zákona uspokojenia nároku alebo jeho časti na súde.

V prejednávanej veci navrhovateľka predložila súdu fotokópiu sprievodného listu k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Aj keď v tomto smere možno súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že z takéhoto dôkazu nevyplýva podanie žiadosti v tejto konkrétnej veci je nepochybné i zo samotného vyjadrenia odporkyne, že takáto žiadosť doručená bola. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ navrhovateľka ako dôkaz toho, že požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody, označila spis Ministerstva spravodlivosti SR, nemohol prvostupňový súd zastaviť konanie a postúpiť vec argumentujúc tým, že na výzvu súdu nepredložila označený dôkaz. Odporkyňa sama vo svojom vyjadrení poukazovala na to, že sa snažila odstrániť nedostatky žiadosti, pričom navrhovateľka neposkytla potrebnú súčinnosť, a preto podľa názoru odvolacieho súdu i s prihliadnutím na ust. § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je potrebné považovať podanie navrhovateľky za uplatnenie nároku na náhradu škody.

Nemôže byť na ujmu navrhovateľky, ak príslušný orgán vec v zákonom stanovenej lehote neprejednal a subjektívne vyhodnotil žiadosť ako nepostačujúcu bez toho, aby o takomto postupe primeraným spôsobom upovedomil navrhovateľku (navrhovateľka, by mala byť informovaná o postupe príslušného orgánu najmä v prípade, ak nemieni jej žiadosti vyhovieť).

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu prejednať návrh navrhovateľky a vo veci meritórne rozhodnúť.

Pokiaľ navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust.

§ 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť sudkyne JUDr. Márie Gazdačkovej.

Z ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O.s.p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pre účely preskúmavanej veci odvolací súd konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia navrhovateľky) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporkyne za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.